

Sugen på ett dopp i en flytande soptipp?

Nedskräpningen av havet oroar svenskarna

Badsäsongen är här och semesterfirande svenskar passar på att svalka sig längst kusten. Men det många nog inte vet är att de tar ett dopp i en flytande soptipp och att det mesta skräpet är plast, i många fall i form av PET-flaskor. Enligt en färsk undersökning tycker svenskarna att nedskräpningen av havet är det mest akuta miljöproblemet.

Nordsjön är ett av världens mest nedskräpade hav och under Östersjöns yta döljer sig enorma mängder sopor.

När svensken väljer badplats är skräpfritt vatten viktigare än skräpfria stränder – trots att mycket skräp från land hamnar i vattnet. Det visar en ny riksrepresentativ undersökning som SodaStream låtit genomföra. Samtidigt är närmare fyra av fem svenskar inte medvetna om hur plastskräpet påverkar människor och miljö.

Forskare har funnit tecken på att plastpartiklar i haven suger åt sig miljögifter. Levande organismer såsom sjöfåglar och fiskar riskerar att få i sig giftkoncentrationer genom plasten som är upp till en miljon gånger högre än i vattnet. Gifterna kan sedan spridas vidare i näringskedjan och slutligen hamna på vår tallrik. Exempelvis kan kemikalien bisfenol-a som används i PET-flaskor störa fortplantningsförmågan.

– PET-flaskan är en av de största bovarna i dramat. De lämnas på stränder och slängs överbord från fritidsbåtar. Under en sommar handlar det om miljoner flaskor som aldrig återvinns utan hamnar i naturen eller i soporna, säger Daniel Dembovsky, nordisk marknadschef på SodaStream.

Kallsupen oroar

Undersökningen visar att svenskarna oroar sig allra mest för nedskräpningen av hav och natur och att det upplevs som mer akut än andra stora miljöproblem som klimatförändringar, ökad konsumtion och minskad biologisk mångfald.

– En konkret åtgärd för att minska nedskräpningen av våra hav är att sluta att köpa kolsyrad dryck på flaska och istället själv kolsyra sitt vatten eller sin läsk. Användning av kolsyresystem för hemmabruk med återanvändbara plastflaskor och kolsyrepatroner innebär mindre förpackningsavfall som riskerar att hamna i naturen – och förorena våra badvatten, säger Daniel Dembovsky.

Mer än varannan svensk i undersökningen är mest orolig för att få i sig avloppspartiklar om de skulle få en kallsup (56 procent). Plastpartiklar och alger är det färre, endast en av tio, som oroar sig över att svälja. Okunskapen om plastpartiklar faktiska påverkan kan vara en förklaring till den låga siffran.

Resultat från undersökningen:

Vilket av följande är viktigast för dig när du väljer badplats i sommar?

1. Skräpfritt vatten	43,8%
2. Strandtyp (sand, sten)	20,0%
3. Vattentyp (hav, sjö)	19,9%
4. Skräpfri strand	18,3%

Undersökningen genomfördes i juni-juli 2013 av Snabba Svar på uppdrag av SodaStream. I undersökningen deltog 1043 svenskar i åldrarna 18-80 år.

FAKTA:

- **20 000 ton** skräp dumpas varje år bara i Nordsjön. Till största delen består av skräpet av plast.
- **70 procent** av plastavfallet i haven sjunker till botten och bildar en dold soptipp under vattenytan.
- På en genomsnittlig mjukbotten i Östersjön ligger omkring **40 kilo** papper och plast per kvadratkilometer.
- **40 plastbitar** har stormfåglar från Nordsjöområdet i snitt i magen.
- **90 procent** av den plast som hittas i magen på sjöfåglar kommer från konsumenter, endast 10 procent är industriplast.
- Enligt en studie i Biology Letters har mängden mikropartiklar av plast i haven **ökat 100 gånger** på 40 år.
- **200 miljoner** burkar och PET- flaskor kastar svenskarna årligen i soporna och naturen, många av dessa hamnar i våra hav och sjöar.
- **450 år** tar det för naturen att bryta ner en PET-flaska. Det innebär att det tar upp till 15 generationer för den att försvinna.
- **Sedan 2008** har staten dragit ner på bidrag för strandstädning då Arbetsmarknadsverket lades ner och strandstädningen inte längre var en arbetsmarknadsåtgärd.

Källor: Göteborgs universitet, Havs- och vattenmyndigheten, Smittskyddsinstitutet, OSPAR-kommissionen, studie publicerad i Biology Letters, Wageningen IMARES i Nederländerna och Returpack.

För mer information kontakta:

Camilla Träff, Geelmuyden.Kiese
070-768 99 10, ctr@geelmuyden-kiese.se

Frida Lind, Geelmuyden.Kiese
073-655 31 01, fli@geelmuyden-kiese.se

Om SodaStream

SodaStream är marknadsledare inom kolsyremaskiner för hemmabruk. SodaStream-systemet gör det möjligt för konsumenter att kolsyra vatten och smaksätta kolsyrade drycker i hemmet, istället för att köpa färdigförpackade flaskor eller burkar. Det innebär mindre krångel och stora miljövinster. Med ett arv sedan 1903 har SodaStream fortsatt att introducera innovativa lösningar för dryckesmarknaden. SodaStreams produkter finns i mer än 50 000 butiker i 42 länder runt om i världen. För mer information om SodaStream, besök hemsidan: www.sodastream.se. Gilla SodaStream Sverige på Facebook: <http://www.facebook.com/SodaStreamSverige>